

Årsberetning 2023

Indhold

1. Indledning – kort præsentation af retten	3
1.1 Indledning	3
2. Bemærkninger til resultater i 2023.....	3
2.1: Effektivitet (aktivitet og produktivitet).....	3
2.2: Sagsbehandlingstider (målopfyldelse og gennemsnitlige sagsbehandlingstider)	5
2.4: Udvalgte HR-nøgletal (sygefravær og personaleomsætning mv.)	8
2.5: Eventuelle andre bemærkninger	9
3. Udviklingsinitiativer i 2024	9

1. Indledning – kort præsentation af retten

1.1 Indledning

Årsberetningen for 2023 er et supplement til årsnøgletallene 2023 for Retten i Viborg, der er tilgængelige på www.domstol.dk.

1.2 Præsentation af Retten i Viborg

Retten i Viborg er en af landets 24 byretter. Størrelsesmæssigt hører vi til i den mindste halvdel – vi er med godt 3,41 % af sagerne omkring den 14. største byret.

Retskredsen består af kommunerne Viborg, Silkeborg og Skive og omfatter dermed en befolkning på i alt ca. 245.000 indbyggere.

Retten i Viborg er organiseret i forskellige afdelinger. Retsafdelingen tager sig af behandlingen af straffesager og civile sager, herunder de familieretlige sager. Fogedretten behandler fogedsager, tvangsauktioner og betalingspåkrav. Skifteretten behandler dødsboer og insolvenssager. Fællessekretariatet tager sig af informationen, notarforretninger og servicerer borgerne, der møder op. Fællessekretariatet udgøres også af administrationsafdeling, der bl.a. tager sig af kassen, lønadministration og brugerstyring. Den eneste egentlig sagsbehandling, der er i fællessekretariatet, er bødesager.

2. Bemærkninger til resultater i 2023

2.1: Effektivitet (aktivitet og produktivitet)

2.1.1. Rettens samlede resultat – generelle bemærkninger

Årsnøgletallene for 2023 viser, at vores samlede produktivitet for 2023 set i forhold til 2022 er steget fra indeks 90,3 til indeks 98,9, en stigning på 8,6 indekspoint. Byretternes gennemsnitlige produktivitet er indeks 97,7.

Juristernes produktivitet for 2023 set i forhold til 2022 er steget fra indeks 98,8 til indeks 103,8. I sammenligning med de øvrige byretter ligger juristernes produktivitetsindeks 2,0 indekspoint over landsgennemsnittet, der er på indeks 101,8.

Produktivitetsindekset for kontorpersonalet er steget fra 82,2 i 2022 til 94,9 i 2023, hvilket svarer til en stigning i produktivitetsindekset på 12,7.

I 2023 har vi samlet afviklet 674 færre vægtede sager i forhold til 2022. Afviklingen af sager er sket med et samlet årsværksforbrug, der er faldet fra 59,9 årsværk i 2022 til 53,5 årsværk i 2023.

Årsværkforbruget for jurister er i 2023 i forhold til 2022 faldet med 1,1 årsværk. Kontorpersonalet har også haft et fald i årsværksforbrug på 5,4. Faldet i kontorårsværk var udtryk for en stram

styring af vores meget knappe lønressourcer i 2023, hvor vi i længere perioder havde ansættelsesstop, så kun helt nødvendig vakante stillinger blev genbesat.

Forskellene i produktivitetsindeks for jurister og kontomedarbejdere skal der efter rettens opfattelse ikke lægges for stor vægt på, da det kan skyldes mange andre forhold end forskel på, hvor effektivt arbejdet afvikles i de to personalegrupper. Noget af forklaringen på forskellen kan formentlig være, at rettens jurister – inklusivt dommerne – selv udfører mange skriveopgaver, og i mindre omfang end forudsat i beregningsmodellen gør brug af kontomedarbejderne i retten eller til renskrivning af retsbøger, domme og kendelser. Brug af lydoptagelse i straffesager påvirker også balancen i opgaveløsningen mellem de to medarbejdergrupper, da en stor del af juristerne vælger selv at skrive de lydoptagne forklaringer, hvis der viser sig et behov for det.

Det samme er til en vis grad tilfældet i forhold til forskellen i produktivitetstallene indenfor de enkelte sagsområder. Her er tallene meget følsomme – især på juristsiden – over for unøjagtig registrering af tidsforbruget. Ikke alle retter registrerer på daglig basis, og da antallet af jurister er relativt lille i den enkelte ret, vil unøjagtigheder slå kraftigt igennem. På kontorsiden er der risiko for unøjagtig registrering af tidsforbrug, særligt for medarbejderne, der flere gange i løbet af en dag veksler mellem flere sagsområder.

Hertil kommer, at der er stor forskel på, hvordan de enkelte retter har fordelt arbejdsopgaverne mellem jurister og kontorpersonalet. Det kan derfor være vanskeligt at sammenligne produktivitetsindekset med andre retter, når det deles op mellem jurister og kontomedarbejdere. Det er det samlede produktivitetsindeks, der er mest egnet til sammenligning.

2.1.2. Særlige bemærkninger til de enkelte sagsområders aktivitet og produktivitet

I relation til retsafdelingen skal det bemærkes, at berammelsesplanerne - og dermed den tid, hvor der er berammet retssager - løbende bliver korrigeret for at skabe plads til berømmelse af de sagstyper, der er en forventning om, at domstolene har et særligt fokus på. Også i 2023 har det særligt været straffesager og de familieretlige sager. Der er ikke i grundstrukturen ændret væsentligt på den tid, som dommerne går i retten. Vi har i 2023 afsluttet 496 færre vægtede straffesager sammenlignet med 2022.

Der er store udsving i antallet af modtagne straffesager gennem årene. I 2018 modtog vi således 23,9 % flere straffesager end i 2017. Vi så ikke den samme stigning i modtagne straffesager i 2019, men i 2020 var der igen en markant stigning i modtagne straffesager på 18,3 %. I 2021 havde vi et samlet fald i modtagne straffesager på 753 og i 2022 havde vi en mindre stigning på 92 modtagne straffesager. I 2023 har der igen været en lille stigning i modtagne straffesager på 102 i forhold til antallet i 2022.

I relation til skifteretten skal bemærkes, at skifterettens samlede produktivitet igen i 2023 er steget fra 111,8 indekspoint til 122,5 indekspoint. Retten i Viborgs produktivitetsindeks på skiftesager, insolvensskifter og dødsboskifter er den 4. højeste blandt alle 24 byretter, hvilket er et meget tilfredsstillende resultat. Vi havde i 2023 fokus på den høje produktivitet, da den ikke må gå ud over kvaliteten i skifterettens sagsbehandling.

Vores mødeaktivitet på vores bitingsted i Silkeborg er - som følge af stigningen i antallet af notarforretninger – ændret, så der siden efteråret 2023 er blevet gennemført notarforretninger en dag om ugen på bitingstedet. Vi har tidligere haft åbne for notarforretninger i gennemsnit 1½ dag om måneden i Silkeborg. Ventetiden på en notarforretning er alligevel ikke tilfredsstillende i Silkeborg, hvilket vi har fokus på.

Antallet af notarforretninger er steget både i Viborg og ved bitingstedet i Silkeborg. I 2021 afviklede vi 5.044 notarforretninger og i 2022 6.431. I 2023 har vi afviklet 7.809 notarforretninger, hvilket i procent svarer til en stigning i forhold til 2022 på ca. 21 %. Der er som udgangspunkt krav om tidsbestilling til notarforretninger via vores online bookingsystem. Det har i 2023 stadig været muligt at få en notarforretning uden tidsbestilling, når der har vist sig et velbegrundet behov for det.

Når vi har indført krav om tidsbestilling, er det som led i et forsøg på at sikre en nogenlunde ensartet håndtering af notarkunder ved de forskellige retter, så notarkunderne ikke skal besværes af kørsel til andre retskredse, fordi de ikke kan få deres notarforretninger behandlet i egen retskreds indenfor rimelig tid. I takt med en stigning i indbyggertallet i retskredsen og stigningen i notarialforretninger til vedståelse af fremtidsfuldmagter har vi i 2023 arbejdet på at øge antallet af notartider, så vi undgår lange ventetider på at få en notarforretning. På grund af begrænsede ressourcer i 2023 kom vi ikke mål med den opgave, hvorfor vi ved årets udgang havde meget utilfredsstillende ventetider på notarforretninger. Flerårsaftalen for domstolene har givet retten en merbevilling i 2024, der vil blive prioriteret bl.a. til afhjælpning af de lange ventetider til en notarforretning.

Produktivitetsindekset for fogedsager er samlet set steget 62,6 til 88,4. Produktivitetsindekset er under landsgennemsnittet, der i 2023 var på 99,5. Vi er opmærksomme på den lave produktivitet, der har flere konkurrerende årsager, herunder bl.a. kompetenceudvikling af nye medarbejdere, der naturligvis ikke har den samme høje produktivitet som erfarne medarbejdere. Hertil kommer flere sagskomplekser, der har kostet mange ressourcer at håndtere.

Udviklingen er ikke stærkt bekymrende, da vi samlet set i 2023 har afsluttet 10.341 sager mod 9.612 sager i 2022. Vi har i 2023 modtaget 11.133 sager, så vi har afsluttet 792 færre sager, end vi har modtaget. Ved udgangen af 2023 var aktiviteten i vægtede fogedsager 10 % over aktiviteten ved udgangen af 2022, så udviklingen går den rigtige vej. Vi følger udviklingen og er opmærksomme på, hvilke initiativer vi kan tage for at få en bedre samlet produktivitet.

2.2: Sagsbehandlingstider (målopfyldelse og gennemsnitlige sagsbehandlingstider)

2.2.1. Straffesager

Samlet set har vi i 2023 afsluttet marginalt færre straffesager, end vi har modtaget. Vi har i alt modtaget 6.970 straffesager og afsluttet 6.859 straffesager. Forskellen udgør således alene 111 sager. Tilgangen af nye straffesager er steget fra 6.868 straffesager i 2022 til 6.970 straffesager i 2023, hvilket svarer til en stigning på 1,5 %.

Der har i en længere periode været en ophobning af straffesager ved Retten i Viborg, hvoraf en del ikke var berammet. Der har i årene 2021 - 2023 været forskellige initiativer i forsøg på at få sagerne berammet og afviklet sagsophobningen. Vi har bl.a. haft tilkaldedommer til afvikling af domsmandssager og haft dommere, der udelukkende behandlede straffesager i perioder. Vi har også

ansat flere kontomedarbejdere, der udelukkende har berammet straffesager. Vi har løbende ændret vores berammelsesskema, så der nu er afsat mere tid til behandling af straffesager. Vi har været tæt på at få alle vores sager berammet, men manglende ressourcer og manglende muligheder for berømmelse på grund af begrænset antal anklagere, har udfordrer os igennem hele 2023. Vi kæmper derfor forsat med en stor overbeholdning af straffesager. Ved årets afslutning 2021 havde vi en overbeholdning af domsmandssager på 500 sager. Ved en målrettet indsats, og fordi vi i foråret 2022 fik stillet ekstra anklagere til rådighed, lykkedes det os i løbet af det første halvår at få overbeholdningen af straffesager ned på ca. 300 sager. Overbeholdningen veksler en del og er særligt afhængig af antallet af anklagere, der kan møde i retten. Anklagemyndigheden har siden sommeren 2023 tilbudt et meget lavt antal anklagere til at møde i retten. Det har betydet noget for udviklingen af vores overbeholdning. Således var overbeholdningen ved udgangen af 2023 steget til 395 domsmandssager og er ved udgangen af juni 2024 på 417. Det tager lang tid at få normaliseret vores afvikling af straffesager i retsafdelingen og det kræver både tilførsel af yderligere ressourcer og tilbud om flere anklagere. Vi gør os løbende bestræbelser på at få vores lønsum brugt til juristressourcer, så vi kan få afviklet straffesager. Vi har som følge af flerårsaftalen fået tilbudt yderligere anklagerressourcer fra foråret 2024 og allokere en del af vores merbevilling til målrettet afvikling af domsmandssager.

Målopfyldelsen for straffesagerne målt på de 80 % hurtigste sager er i 2023 ikke tilfredsstillende, dog viser der sig en del udsving for de enkelte sagstyper.

For så vidt angår kategorien "Nævninge- og domsmandssager" er målopfyldelsen ikke tilfredsstillende, da den er på 161 dage mod 153 dage for de samlede byretter.

For kategorien "tilståelsessager" er målopfyldelsen på 65 dage mod 56 dage for de samlede byretter.

For kategorien "sager uden domsmænd" er målopfyldelsen på 136 dage mod 171 dage for de samlede byretter.

For kategorien "bødesager" er målopfyldelsen på 4 dage mod 3 dage for de samlede byretter.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for straffesagerne er længere end gennemsnittet for byretterne i alle sagstyper, dog med undtagelse af sager uden domsmænd.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for domsmandssager udgjorde i 2023 261 dage mod 307 dage i 2022. Der er således sket et fald i sagsbehandlingstiden for domsmandssager på 46 dage, hvilket svarer til et fald på 15 %.

2.2.2. Civile sager

Vi har i 2023 afsluttet i alt 1.270 civile sager mod 1.394 sager i 2022. Antallet af afsluttede sager er således faldet med 124 sager. Vi modtog 1.349 sager i 2023 mod 1.276 sager i 2022. Tilgangen af nye civile sager er på 73 sager, hvilket svarer til en stigning på 5,7 %.

Målopfyldelsen for civile sager er for hovedforhandlede småsager målt på de 80 % hurtigste sager 182 dage mod 399 dage i gennemsnit for de samlede byretter. Målopfyldelsen for

forældreansvarssager efter § 6 og § 7 er 104 dage mod 131 dage i gennemsnit for de samlede byretter. Målopfyldelsen på familierettens prøvelsessager efter forenklet proces er 53 dage mod 43 dage i gennemsnit for de samlede byretter. Målopfyldelsen i familieretten er tilfredsstillende og det har også i 2023 været et højt prioriteret fokusområde. I tvangsfuldbyrdelsessager har vi en målopfyldelse, der svarer til landsgennemsnittet på 13 dage.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for hovedforhandlede almindelige civile sager er steget fra 716 dage i 2022 til 720 dage i 2023. Landsgennemsnittet var på 683 dage i 2023. En del af forklaringen på det er, at vi også i 2023 har prioriteret straffesager forud for civile sager. Den nuværende sagsbehandlingstid er ikke tilfredsstillende, men med en ophobning af uberammede straffesager som følge af en stigning i modtagne straffesager og stigende kompleksitet, og med det øgede pres på retterne i forhold til at overholde fristerne ved behandling af PRIO/PFK-sager og ungesager, og en stigning af sager i børn og unge-udvalgene i vores tre kommuner er det først realistisk, at vi kan få ændret mærkbart på vores sagsbehandlingstid for vores civile sager i 2025 eller 2026, hvor vi har fået tilført yderligere midler som følge af flerårsaftalen.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for småsager er faldet fra 130 dage i 2022 til 120 dage i 2023. For de familieretlige, bl.a. sager efter § 6 og § 7, er sagsbehandlingstiden faldet fra 123 dage i 2022 til 96 dage i 2023.

2.2.3. Fogedsager, betalingspåkrav og tvangsauktioner

I 2023 har fogedretten modtaget 11.133 sager mod 9.244 sager i 2022. Vi har i 2023 afsluttet 10.341 fogedsager mod 9.546 i 2022. Vi er opmærksomme på, at vi har set en stigning i overbeholdningen af fogedsager fra 2022 på 309 fogedsager til i 2023 at have 895 fogedsager. Vi har i starten af 2024 haft fokus på det og er ved udgangen af juni 2024 nede på en overbeholdning på almindelige fogedsager på 202.

Retten har reduceret antallet af sager, der afventer politifremstilling. Bl.a. ved brug af politiets videofaciliteter på Silkeborg Politistation er det lykkedes at få antallet af politifremstillinger nedsat betydeligt.

2.2.4. Skiftesager – herunder insolvenssager og dødsboskifter

Det samlede produktivetsindeks for skiftesager er steget fra 111,8 i 2022 til 122,5 i 2023. Skifteretten har det fjerde højeste produktivetsindeks blandt alle landets byretter og ligger højt over landsgennemsnittet med et produktivetsindeks på 100,3.

Vi har i 2023 modtaget 694 insolvensskifter mod 743 insolvensskifter i 2022, hvilket er et fald på 6,5 %. Vi har i 2023 afsluttet 667 sager mod 757 i 2022, hvilket svarer til et fald på 90 sager udtrykt i procent til et fald på 11,8%.

Skifteretten har i 2023 afgjort i alt 2.310 dødsboer og modtaget 2.446 dødsboer, således at beholdningen af dødsboer er øget med 136 dødsboer. I 2022 modtog skifteretten 2.472 dødsboer. Der er således tale om et fald i modtagne sager på 26, svarende til et fald på 1 %.

Aktiviteten i de vægtede afsluttede insolvensskiftesager er faldet fra 771 til 688, svarende til et fald på 11 %. Aktiviteten i de vægtede afsluttede dødsboskiftesager er faldet fra 2.585 til 2.342, svarende til et fald på 9,4 %.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for uskiftet bo er igen i 2023 faldet fra 87 dage til 80 dage, hvilket er 24 dage kortere end landsgennemsnittet. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for privat skifte er faldet fra 335 dage til 314 dage, hvilket er 15 dage kortere end landsgennemsnittet. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for forenklet privat skifte er faldet fra 65 dage til 62, hvilket er 24 dage under landsgennemsnittet på 86 dage. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for boudlæg er faldet fra 44 dage til 35, hvilket er 12 dage under landsgennemsnittet på 47 dage. Målopfyldelse på tvangsopløsningssager er på 92 %, hvilket er over landsgennemsnittet på 80 %. Målopfyldelse på gældssaneringssager er på 88 %, hvilket er over landsgennemsnittet på 83 %.

Vi har i skifteretten fokus på, at den meget høje produktivitet ikke må gå ud over kvaliteten.

2.4: Udvalgte HR-nøgletal (sygefravær og personaleomsætning mv.)

Ved Retten i Viborg har der i 2023 været ansat 8 dommere inklusiv præsidenten, ca. 6 øvrige jurister, ca. 30 kontorårsværk, 4 elever og øvrige personalegrupper. Det samlede årsværksforbrug ved retten udgjorde 53,5 i 2023 mod 59,9 i 2022, 53,9 i 2021, 52,0 i 2020 og 52,4 i 2019. Stigningen i årsværkforbruget fra 2018 til 2022 skyldes til dels, at retterne i marts 2018 fik tildelt yderligere ressourcer, da forkyndelsesopgaven i visse straffesager blev overdraget fra anklagemyndigheden til retterne. Retten har også fået tilført ressourcer i forbindelse med etableringen af den nye familieret og Ungdomskriminalitetsnævnet. Retten fik desuden midler til ansættelse af yderligere en vagt pr. 1. juli 2020 med henblik på at øge sikkerheden for vores brugere og medarbejdere. Hertil kommer, at retten ved enkeltstående ekstrabevillinger til bekæmpelse af ophobningen af straffesager har fået lønmidler stillet til rådighed.

Retten i Viborg havde i 2023 et samlet årsværkforbrug til generel ledelse og administration på 14 %, hvilket er 3,9 % under landsgennemsnittet.

Retten havde et gennemsnitligt antal sygedage pr. ansat i 2023 på 10,3 dage, hvilket er 2,4 dage under landsgennemsnittet. Gennemsnittet fra samtlige byretter er steget fra 12,1 dage til 12,7 dage.

Retten har i 2023 haft en personaleomsætning på 11,9, hvilket er et svag fald fra 2022, hvor den var på 12,1 %, hvilket er noget over landsgennemsnittet, der var på 9,8.

Det er ikke usædvanligt for Retten i Viborg, at der er store udsving på personaleomsætningen, bl.a. var den i 2014 på 19,2 % og i 2016 på 14,5 %. Det skyldes bl.a., at flere statslige arbejdspladser og landsretten er placeret ved siden af byretten, hvor det er naturligt at søge ansættelse ved, hvis man ønsker nye udfordringer uden at skulle påføre sig selv en transporttid. En høj personaleomsætning giver organisationen ny energi og tiltrækker nye ressourcepersoner til organisationen, og de tilbageblevne medarbejdere vokser ved nye roller og nye ansvarsområder. Det har dog betydning for produktiviteten, da der ved en høj personaleomsætning bruges en del

ressourcer på kompetenceudvikling af de nye medarbejdere, så med de udfordringer vi har lige nu med sagsophobning, er vi meget tilfredse med, at personaleomsætningen er acceptabel.

2.5: Eventuelle andre bemærkninger

Alle medarbejdere ved Retten i Viborg har gjort en kæmpe indsats hele 2023 for at vores kerneopgave bliver løst til alles tilfredsstillelse. Selvom vi har travlt, er vi lykkedes med at behandle vores borgere med respekt. Vi gør alle vores bedste for at gøre retten i Viborg til et godt sted at komme og arbejde. Alle medarbejdere har grund til at være stolte af deres indsats.

Retten er af den opfattelse, at vi med de øgede ressourcer som følge af domstolenes flerårsaftale der bliver bevilget til retten til ansættelse af mere kontorpersonele, flere dommerfuldmægtige og flere dommere kan få rettet op på de lange sagsbehandlingstider og sagsophobningen i løbet af flerårsaftaleperioden.

3. Udviklingsinitiativer i 2024

Udviklingsinitiativer i 2024 afhænger af vores økonomiske ramme. Det er forventningen, at vi som følge af vores øgede bevilling kan lave nogle målrettede indsatser for at få vores overbeholdning af straffesager og civile sager ned i takt med, at vi får ansat de nødvendige jurister til sagsbehandlingen. Vores fokus vil være at opretholde den fine drift i specialafdelingerne, hvor der kun er behov for enkelte justeringer – og derudover fokusere på vores en effektiv sagsbehandling i alle led, så vi kan få nedbragt vores overbeholdninger og lange sagsbehandlingstider.

Der henvises herudover i det hele til rettens handlingsplan for 2024.

